

Zápisnica

z porady riaditeľov múzeí

Termín: 10. decembra 2013

Miesto: Múzeum SNP v Banskej Bystrici (kinosála)

Prítomní: prezenčná listina

Hostia: Mgr. Monika Lopušanová, Mgr. Katarína Kamenská, Mgr. Ján Kamenský, Ing. Milan Buday – sekcia kult. dedičstva MK SR

Program:

- 1. Otvorenie a privítanie účastníkov stretnutia**
- 2. Informácie MK SR (novela zákona o múzeách, súťaž Múzeum roka atď.)**
- 3. Digitalizácia (informácia o stave a priebehu)**
- 4. Aktivity k 100. výročiu začiatku 1. svetovej vojny**
- 5. Informácie ZMS (príprava volebného VZ ZMS, príprava odborných konferencií, Noc múzeí, Festival múzeí)**
- 6. Diskusia**
- 7. Záver**

1. Otvorenie:

Predseda Zväzu múzeí na Slovensku (ZMS) PhDr. **Peter Hyross** otvoril stretnutie a privítal hostí, zúčastnených riaditeľov a zástupcov z tridsiatich múzeí Slovenska. Skonštatoval, že Predstavenstvo ZMS, tak ako v minulom roku, pristúpilo opäť k zorganizovaniu porady riaditeľov múzeí. Poďakoval, že v koncoročnom hektickom období prišli na stretnutie, ktoré si myslí je prínosom k vzájomnému informovaniu sa o aktuálnych a dôležitých témach v oblasti slovenského múzejníctva.

2. Informácie MK SR:

Po úvodnom vystúpení predseda P. Hyross odovzdal slovo **M. Lopušanovej**, ktorá poďakovala za pozvanie a následne pristúpila k podrobnejšej informácii o príprave novely zákona č. 206/2009 o múzeách a galériách. Zdôraznila, že podklady k novele vychádzali z materiálu, ktorý zaslali ZMS, RGS, SNM a obširnejšie informovala čoho sa novela dotýka.

Na záver skonštatovala, že práve v tomto období je po prvom čítaní v NR SR a po schválení vo výboroch pôjde na druhé čítanie.

M. Buday sa vo svojom vystúpení venoval súťaži Múzeum roka. Zdôvodnil prečo MK SR pristúpilo k úprave štatútu a pravidiel súťaže a prítomných oboznámil s návrhom, ktorý pripravilo MK SR. Informoval, že pri jeho príprave vychádzalo ministerstvo z pripomienok, ktoré dostali od ZMS, RGS a uviedol predovšetkým zásadné zmeny

v štatúte:

- názov Národnej súťaže Múzeum roka sa rozširuje na názov Múzeum roka a Galéria roka,
- finančná odmena pre víťazov bude 3000 € (teda zvýšená),

v pravidlách:

- múzeum, ktoré doteraz chcelo súťažiť o titul Múzeum roka, muselo prihlásiť v každom z piatich predmetov súťaže jednu aktivitu a priložiť sprievodnú dokumentáciu ku každému predmetu. Návrh naďalej ponecháva 5 predmetov súťaže, ale zároveň uvádza, že múzeum prihlási svoje aktivity maximálne do troch predmetov súťaže,
- porota, ktorú vymenováva minister kultúry SR a má 9 členov sa rozšíri o troch náhradníkov (po jednom zo ZMS, RGS, MK SR).

M. Buday uviedol, že stále hovorí o pracovnej verzii návrhu, ku ktorému sa dá ešte do polovice januára 2014 vyjadriť. Upozornil, že aj ročník 2013 (t. j. súťaž za aktivity v roku 2013, prihlasovanie do 28. 2. 2014) ideme stále podľa starých pravidiel súťaže a až ročník 2014 (prihlasovanie do 28. 2. 2015) sa budú posielat' prihlášky v zmysle nových pravidiel. Teda súťaž Múzeum roka a Galéria roka 2014 bude vyhlásené prvý krát podľa nových pravidiel.

M. Lopušánová doplnila vystúpenie svojho kolegu o informáciu, že majú ambíciu pridružiť k odovzdávaniu tejto ceny aj odovzdanie ceny Knižnica roka.

Mgr. Kamenská sa zaoberala vo svojom vystúpení Dotačným systémom MK SR. Upozornila opäť na najčastejšie sa opakujúce chyby v dokumentácii, pri vyúčtovaní a vyzvala k zodpovednejšiemu prístupu, aby bolo čo najmenej formálne nevyhovujúcich, neúplných a nevyhodnotiteľných projektov.

P. Hyross poďakoval za vystúpenie hosťom z MK SR a vyzval zástupcov múzeí k diskusií k práve odzneným témam.

J. Labuda vystúpil s otázkou ohľadom dani z nehnuteľností, ktorú odvádzajú múzeá. Obrátil sa na prítomných zástupcov MK SR, či by sa nedalo vybaviť výnimku pre múzeá, nakoľko sa starajú o národné kultúrne pamiatky a kultúrne dedičstvo krajiny a odvedené finančné príspevky v múzeách chýbajú.

O. Bodorová sa pripojila k tejto téme otázkou, prečo nie sú z prenájmu nehnuteľností oslobodené príspevkové organizácie.

M. Lopusňanová skonštatovala, že nevie o žiadnej takejto výnimke, ale upozornila na možnosť dohôd, ktoré treba riešiť na regionálnej úrovni. Existujú totiž múzeá, ktoré neplatia daň z nehnuteľností (MMB, Trenčianske múzeum).

P. Hyross uviedol, že cesta vedie skôr cez zastupiteľstvá miest a VÚC. On sám oslovil s týmto problémom priamo primátora. Nakoniec skonštatoval, že by to mohla byť v nasledujúcom období úloha pre ZMS. Je však najskôr potrebné pripraviť analýzu daňových platieb múzeí a až potom pristúpiť k osloveniu MK SR a MF SR, či Výboru pre kultúru NR SR.

M. Janoštinová poznamenala, že vyhodnotenie dotazníka o stave slovenských múzeí, ktoré odprezentovala na poslednom valnom zhromaždení ZMS tieto údaje zachytáva a môže byť dobrým zdrojom pre naštartovanie hľadania riešenia.

Z. Krempaská informovala o novom „jave“ v rámci prezentácie, ktorý sa dotýka ich samotných. Prešovský samosprávny kraj rozhodol ich výstavu ponúkať iným krajom (iným múzeám) za úhradu.

P. Hyross skonštatoval, že ide o vážnu vec a je treba sa proti tomuto postaviť. Obrátil sa na kolegov a zdôraznil, že ak sa takáto vec ide diať, je potrebné o nej hneď informovať ZMS a ten sa následne môže a bude v danej veci ďalej angažovať spolu s dotknutou stranou.

M. Lopusňanová sa pridala konštatovaním, že toto rozhodnutie nie je správne, pretože je proti mobilite zbierok, ktorá je zdôraznená v novej stratégii rozvoja múzeí.

G. Podušelová sa vo svojom diskusnom vystúpení vrátila k súťaži Múzeum roka. Myslí si, že bude problém pri vyhodnocovaní nerovnocenných kategórií (napr. výskumná činnosť a prezentačná činnosť). Verí, že pri troche snahy a rozmyšľania sa dá naplniť všetkých 5 predmetov súťaže.

M. Lopusňanová odpovedala, že predmety, ktoré mapujú odborné činnosti považuje za rovnocenné. Uviedla, že ideme vyskúšať nový model. Ak sa neosvedčí, znova sa môže upraviť. Reagujeme na prax, chceme zvýšiť účasť múzeí a určitým spôsobom ich aj motivovať.

P. Hyross poďakoval všetkým diskutujúcim za otázky i odpovede a uzavrel diskusiu k 2. bodu programu.

3. Digitalizácia

Informáciu k aktuálnemu stavu a priebehu projektu Digitálne múzeum predniesla hlavná metódička digitalizácie Mgr. Soňa Šóky, PhD., ktorá zároveň ospravedlnila neúčasť riaditeľa PhDr. S. Mičeva, PhD. na tomto stretnutí. Venovala sa informáciám a údajom z prípravnej fázy časti projektu, dotkla sa znižovania pôvodne schválených rozpočtov, úprave merateľných ukazovateľov, nových dodatkov k základným zmluvám o nájme, podpísaniu zmlúv s partnerom Tender Media Group. Informovala o poslednej porade, na ktorej bol predstavený

nielen nový partner, ale aj dlhodobý harmonogram digitalizácie. Uviedla, že v tomto roku sa múzeu podarilo zdigitalizovať 33 501 zbierkových predmetov. Tender Media Group, ktorý začal digitalizovať len pred mesiacom, zatiaľ zdigitalizoval 1 200 zbierkových predmetov. Hovorila o nevyhnutnosti vzájomnej kooperácie medzi múzeami, o osobných kontaktoch a vytvorení potrebných podmienok pre realizáciu projektu. Náročnou aktivitou je aj konzervovanie zbierkových predmetov, ktorú realizuje 11 konzervátorov. V súčasnosti je zakonzervovaných 11 915 zbierkových predmetov. Podrobne informovala o aktuálnom stave konzervovania a digitalizácie všetkých múzeí, ktoré sú do projektu zapojené.

4- Aktivity k 100. výročiu začiatku 1. svetovej vojny.

Z. Letenayová informovala o príprave kampani ZMS *Múzeum v čase, čas v múzeu*, ktorá sa plánuje odštartovať pilotným projektom *Príbeh predmetu. Rok 2014*. Priblížila jednotlivé kroky, ktoré Predstavenstvo ZMS podniklo v súvislosti s prezentáciou kampane a k osloveniu členských múzeí (predbežná informácia na VZ ZMS, výzvy, prihláška). Dotkla sa i obsahu samotného projektu, ktorý bude realizovaný v dvoch častiach – tematickej a edičnej. Druhú edičnú časť chce P ZMS zabezpečiť prostredníctvom grantu, preto pripravilo a podalo žiadosť na MK SR. Doteraz sa do projektu prihlásilo 17 členských múzeí, ktoré majú v zmysle poslednej výzvy zaslať do 15. 12. podklady pre naštartovanie kampane. Nakoniec oslovila zúčastnených zástupcov múzeí, aby ešte považovali o ponúkanej možnosti aktívnej múzejnej spolupráce a spoločnej prezentácii a zväžili účasť svojho múzea v jednotlivých častiach tohto projektu. Možnosť prihlásenia sa zostáva otvorená ešte do 31. decembra 2013.

5. Informácie Predstavenstva ZMS

P. Hyross sa ujal slova a informoval o pripravovaných podujatiach ZMS v nasledujúcom roku.

Noc múzeí – v krátkosti sa vyjadril k jej priebehu a realizácii v roku 2013. ZMS zabezpečil webovú stránku, spot a reklamu v rádiu Expres, komunikáciu a koordináciu s členskými múzeami. Vyzdvihol pozitíva podujatia (nahliadnutie do depozitárov, zvýšený záujem verejnosti, nové prezentačné aktivity), ale spomenul aj negatíva – absencia koordinácie v rámci miest.

V roku 2014 sa ZMS opäť spojí pri príprave Noci múzeí so SNM, ktoré by malo zabezpečovať spoločný marketing pre celé Slovensko.

Príprava žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu projektu do Dotačného systému MK SR

1. Kampaň ZMS *Múzeum v čase, čas v múzeu – Príbeh predmetu. (Rok 1914)*. Polygrafické práce (plagát, informačná skladačka a publikácia).
2. Konferencia *Mediálna sebaaprezentácia a budovanie individuálneho imidžu múzea v 21. storočí*, ktorá by mala prebiehať 7. – 9. 10. 2014. Príprava žiadosti i organizácia konferencie sa realizuje v spolupráci so SNM.

Stretnutie a rokovanie s AMG ČR

V rámci medzinárodnej konferencie *Múzeum a změna IV*, ktorá prebiehala 12. – 14. 11. 2013 v Prahe, sa uskutočnilo spoločné stretnutie predstaviteľov múzejných organizácií Česka a Slovenska. Za ZMS sa na nej zúčastnili P. Hyross, Z. Šullová a G. Kochanová. Vyzdvihol možnosť stretnutia so zástupcami múzeí celého sveta a taktiež aktívnu spoluprácu a komunikáciu s AMG ČR, ktorej výsledkom bola i príprava *Memoranda o spolupráci*.

Kriticky skonštatoval, že záujem slovenských múzejníkov o toto významné podujatie nebol adekvátny. Prejavilo sa to v nízkom zastúpení slovenských múzejníkov, ktorí reprezentovali len 10 múzeí.

Festival múzeí

Posledný 9. ročník Festivalu múzeí sa uskutočnil v Košiciach, za čo patrí poďakovanie predovšetkým Slovenskému technickému múzeu a Východoslovenskému múzeu, ktorí boli organizátormi tohto podujatia.

10. ročník sa uskutoční vo Fiľakove, kde nás pozýva Hradné múzeum a jeho riaditeľ A. Agócs. Konkrétnejšia informácia o termíne a organizácii bude včas zverejnená.

24. Valné zhromaždenie ZMS

V apríli roku 2014 sa uskutoční tento krát volebné valné zhromaždenie a je potrebné sa opäť zamyslieť nad návrhom kandidátov, ktorí budú ochotní a schopní pracovať mimo svojho pracovného času pre slovenské múzejníctvo. Stále zostáva nedoriešená akútna potreba aspoň jednej platenej sily, ktorá bude mať na starosti administratívu a zároveň sa stane aktívnou posilou pri organizačnom zabezpečovaní podujatí a aktivít ZMS. Načrtol možnosť riešiť túto silu aj cez zvýšenie členského.

6. Diskusia

G. Podušelová informovala, že aktivity na tému 1. svetovej vojny pripravuje aj Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku a bolo by dobré osloviť ich a pozvať ku spolupráci.

R. Hradecký privítal túto aktivitu ZMS a oznámil, že aj Stredoslovenské múzeum sa prihlási k účasti na projekte Múzeum v čase, čas v múzeu. Už samotné podniklo určité kroky na túto tému.

M. Šoka vystúpil s pripomienkou k Noci múzeí ujasniť si ako sa v rámci organizácie tohto podujatia zachovať k múzeám, ktoré nie sú členmi ZMS. Odporúčal opätovne navštíviť riaditeľov múzeí (už sú aj noví), ktoré vystúpili v predchádzajúcom období zo ZMS a pozvať ich k vstupu a spolupráci.

Z. Šullová informovala, že keď ZMS organizuje celoslovenské aktivity vždy pozýva aj nečlenské múzeá.

M. Janoštinová sa dotkla troch múzeí, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja a v minulom období vystúpili zo ZMS. Navrhla v tomto prípade skôr rokovanie s odborom kultúry ŽSK.

M. Spišiak vystúpil a predstavil sa ako nový vedúci pracovník Poštového múzea. Poďakoval za možnosť zúčastniť sa na tomto stretnutí a pozval všetky múzeá k spolupráci.

I. Géczyová upozornila na konferenciu Technického múzea v Brne v druhej polovici júna 2014, ktorá je venovaná textilu a tento krát aj pre nás aktuálnej téme – vojenské uniformy.

P. Hyross pripomenul, že tieto informácie (pozvánky) je možné uverejňovať na stránke ZMS.

G. Podušelová dala do pozornosti dve podľa nej unikátne výstavné prezentácie, ktoré sa nachádzajú v ukončených zrekonštruovaných priestoroch Bratislavského hradu. Ide o výstavu ikon z Moskvy *Na počiatku bolo slovo...* a výstavu z Musée de Cluny *Umenie a príroda stredovekej Európy*.

Predseda ZMS P. Hyross ukončil diskusiu a všetkým prítomným poďakoval za účasť. Na záver poprial pokojné sviatky v kruhu najbližších, veľa dobrých kolegov a kvalitných výstupov vo všetkých oblastiach múzejných činností.

Zapísala: Ľ. Miľanová
V Banskej Bystrici dňa 10. 12. 2013